

Priedas Nr.8

1. BENDRA INFORMACIJA APIE PERSPEKTYVINES PLANUOJAMAS ŪKINES VEIKLAS

Planuojamos ūkinės veiklos adresas – Gaudikaičių k., Degaičių sen., Telšių raj.savivaldybė.

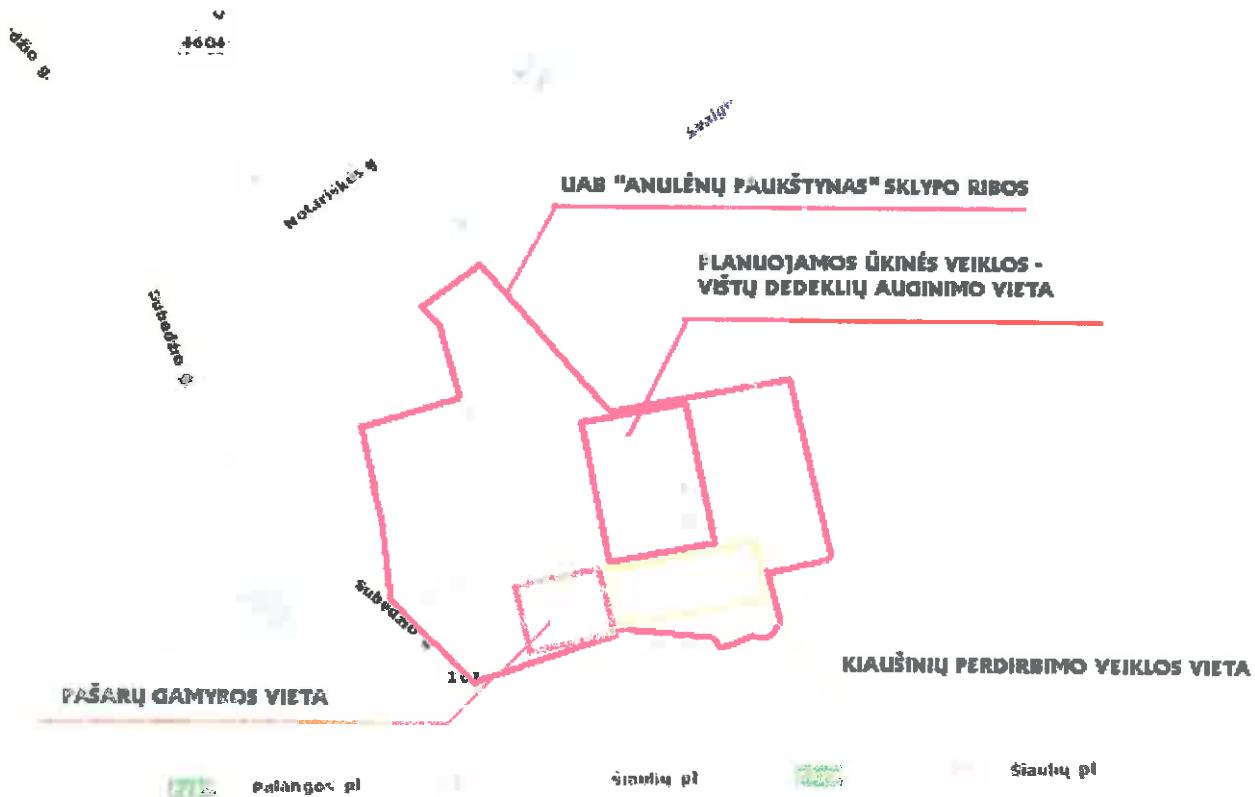
Bendras sklypo plotas, kuriame planuojama ūkinė veikla – vištų dedeklių auginimas sudaro 28.6882ha.

Dalis sklypo teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla – vištų dedeklių auginimas ir perspektyvinės ūkinės veiklos – kiaušinių perdirbimo gamyba ir pašarų gamyba, sudaro apie 13,9897ha.

Vištų – dedeklių auginimui numatomos 4 naujos vištadės planuojamos šiaurinėje sklypo dalyje, kiaušinių perdirbimas ir pašarų gamyba pietinėje sklypo dalyje.

Kiaušinių perdirbimo veiklai ir pašarų gamybai atlikta atranka dėl privalomo poveikio aplinkai vertinimo. Pagal Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento 2001-04-01 atrankos išvadą Nr.SR-S-656 (7.1) poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Pašarų gamybos cecho, kiaušinių rūšiavimo, fasavimo perdirbimo cechų statybai bus rengiami atskiri techniniai ir darbo projektai, tačiau atliekant planuojamas ūkinės veiklos – vištų dedeklių auginimo poveikio aplinkai vertinimą pateikiami preliminarūs technologiniai duomenys, išanalizuojami veiksniai galintys turėti poveikį visuomenės sveikatai bei įvertinami kartu su vištų dedeklių auginimo poveikiu .

Pav.1 Situacijos planas su planuojama ūkine veikla –vištų dedeklių auginimu ir pašarų bei kiaušinių perdirbimo gamyba

1.1. Duomenys apie gaminius (produkciją)

Duomenys apie gaminius (produkciją)

1.1 lentelė

Eil.Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis per metus
1.	Grūdų apyvarta, sandėliavimas	t	36000
2.	Pašarų gamyba	t	55000
3.	Kiaušinių perdirbimas: t.t. skysti produktai; baltymo pudra	t	18144 16965 1179

Perspektyvinės planuoojamos ūkinės veiklos susideda iš kelių technologinių procesų:

- Pašarų gamybos cechai; paskirtis – pašarų gamyba; planuojama produkcija – numatoma pagaminti viso apie 55000t/metus.
- Kiaušinių rūšiavimo ir fasavimo cechas; paskirtis – kiaušinių (tiekiamu iš kitų paukštynų taip pat iš esamo „Anulėnų paukštyno“) rūšiavimas ir fasavimas; kiaušinių rūšiavimo cecho pajėgumai – 120 000 kiaušinių/val; 360mln. kiaušinių per metus; Dalis žaliavos bus tiekiama iš esamo „ Anulėnų paukštyno“ - 39tūkst. kiaušinių/parą likusi dalis perkama kitų paukštynų
- Kiaušinių perdirbimo cechas; paskirtis - kiaušinių perdirbimas į kitus produktus; produkcija - 60,48t/parą ir 18144t/metus skystų kiaušinių produktų, iš jų baltymo pudros 3,93t/parą ir 1179t/metus.

1.2. Kuro ir energijos vartojimas

Energetinėms reikmėms pašarų gamyboje ir kiaušinių perdirbimo procesuose naudojami ištekliai - elektros energija ir gamtinės dujos technologiniams procesams ir šildymui.

Pašarų gamyba

Planuojamas elektros energijos galingumas 800kW. Gamtinė dujų buitiniams poreikiams numatoma suvartoti iki 6,6 tūkst. nm³/metus, technologiniams poreikiams - 272,72tūkst. nm³/metus.

Kiaušinių rūšiavimas ir fasavimas, perdirbimas

Planuojamas elektros energijos galingumas 770kW.

Gamtinių dujų buitiniams poreikiams numatoma suvartoti iki 35tūkst. nm³/metus, technologiniams poreikiams - 1300 tūkst. nm³/metus.

1.3 . Informacija apie galimus prisijungimo prie inžinerinės infrastruktūros įrenginių sprendimus

Objektą numatoma prijungti prie dujotiekio, vandentiekio, nuotekų bei elektros tinklų. Vandens tiekimas planuojamas iš esamų miesto vandentiekio tinklų .

Ūkio buitinės ir technologinės nuotekos paduodamos į siurblinę iš kurios nuvedamos į esamus Telšių miesto nuotekų valymo įrenginius.

Paviršines nuotekas nuo teritorijos kietų dangų planuojama valyti lietaus nuotekų valymo įrenginiuose ir po siurblinės išleisti į sklypo ribose esančią kūdrą.

Planuojamų pastatų technologiniams ir butiniam poreikiams projektuojami dujotiekio tinklai

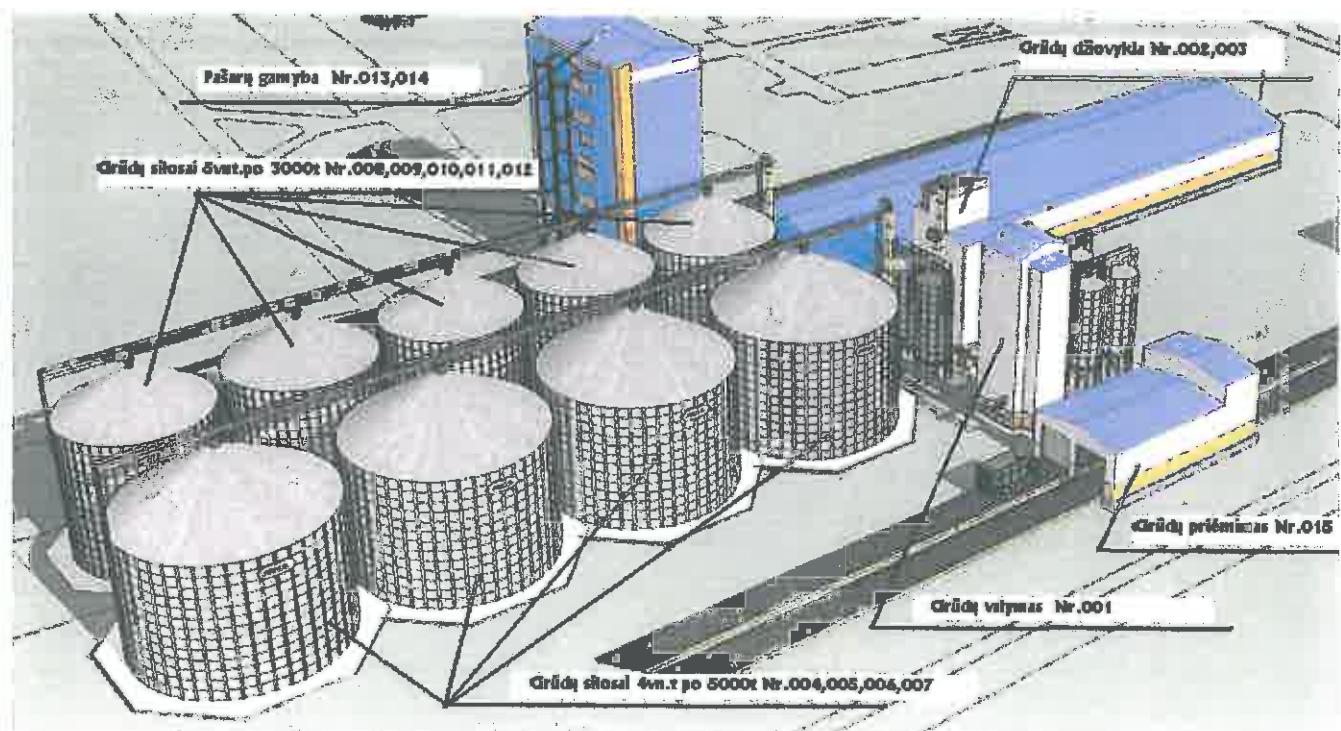
2.NUMATOMOS TECHNOLOGIJOS IR PAJÉGUMAI

2.1 Pašarų gamyba

Šiai veiklai planuojamas administracinis – butinis korpusas, grūdų priėmimo pastatas, grūdų priėmimo silosai (4vnt.), grūdų sandėliavimo silosai (8vnt.), birių žaliavų sandėlis, grūdų džiovykla, pašarų gamybos cechas, fasuotų žaliavų sandėlis.

Planuojama produkcija – numatoma pagaminti 20t/val. pašarų, viso apie 55000t/metus.

Planuojama grūdų apyvarta ir sandėliavimas – 36000 t/metus.

Pav. 2 Situacijos planas su pašarų gamybos taršos šaltinių išdėstymo vietomis

Technologinis procesas

Grūdai autotransportu atvežami į įmonės teritoriją, sveriami teritorijoje esančiomis svarstyklėmis ir įvežami į priėmimo pastatą. Grūdai išpilami į priėmimo duobę (100t/val. našumo), iš kurios elevatoriaus pagalba patenka į drėgnų grūdų priėmimo silosus, toliau į grūdų valomają (100t/val. našumo).

Valomojoje iš grūdų prapučiant orą pašalinamos organinės ir mineralinės priemaišos, kurios su oro srautu patenka į cikloną. Ciklone nusodintos atliekos patenka į atliekų saugojimo bunkerį.

Išvalyti grūdai (jeigu reikalingas džiovinimas) paduodami į džiovyklą, kurios našumas 50t/val. Džiovyklos degiklyje deginamos gamtinės dujos. Grūdai džiovinami deginamų gamtinų dujų karstais degimo produktais, ipučiamais ventiliatorių pagalba. Kadangi degimo produktai paduodami į džiovyklą ir į aplinką išmetami per technologines angas, atskiras degimo produktų kaminas neįrengtas.

Išdžiovinti grūdai paduodami į grūdų sandeliavimo silosus (9vnt.) – arba į pašarų gamybos cechą. Gūdai iš sandelių išduodami per išpylimo bunkerius. Visuose grūdų saugojimo silosuose ir sandelyje įrengti ventiliatoriai. Grūdų saugojimo metu ventiliatorių pagalba pašalinamas perteklinis drėgmės kiekis, grūdai apsaugomi nuo perkaitimo ir šutimo.

Birių žaliaivų sandėlis skirtas žaliaivų, kurių negalima saugoti grūdų sandeliavimo silosuose, sandeliavimui. Žaliavos parenkamos pagal poreikį pašarų gamybai ir paduodamos transporteriu pagalba į pašarų gamybos cechą.

Grūdai iš sandeliavimo silosų ir kita žaliava iš sandėlio paduodami į pašarų gamybos cechą ir ir nukreipiami į dozavimo bunkerius. Sudėtinės dalys sveriamos trejomis svarstyklėmis ir dozuojamos į porcijas. Žaliava iš vienų svarstyklų per sijojimo mašiną nukreipiama į malūną. Žaliava iš kitų dviejų svarstyklų, kuri nereikalauja smulkinimo, tiesiai į maišytuvą, kur sujungiamos visos sudėtinės dalys. Į maišytuvą tiesiogiai numatytais ir skystų komponentų (aliejaus) padavimas.

Po sumaišymo paruoštas produktas pagal poreikį paduodamas į gatavos produkcijos bunkerį arba nukreipiamas į granuliavimo liniją. Po granuliavimo proceso produkcija atšaldoma, jei reikia smulkinama ir paduodama į gatavos produkcijos bunkerį. Prieš tai granulės dar persijojamos, atskiriant nestandardines smulkias granules ir grąžinant jas atgal į granuliavimo liniją. Į paruoštas granules pagal poreikį dar gali būti įmaišomas aliejas.

2.2 Kiaušinių rūšiavimas ir fasavimas

Projektuojamame produkcijos apdirbimo pastate kiaušinių rūšiavimui ir fasavimui numatoma pastato dalis, kurios užstatymo plotas ~ 2030m². Šalia rūšiavimo ir fasavimo cecho numatomos automobilių stovėjimo aikšteliés – 27vnt. pietinėje pusėje.

Kiaušinių rūšiavimo cecho pajėgumai – 120 000 kiaušinių/val.

2.3 Kiaušinių perdirbimas

Projektuojamame produkcijos apdirbimo pastate kiaušinių perdirbimui numatoma pastato dalis, kurios užstatymo plotas ~3530m². Šalia pastato numatomos automobilių stovėjimo aikšteliés – 40vnt. pietinėje ir 20vnt. vakarinėje pastato pusėje.

Kiaušinių perdirbimo cecho pajėgumai: 140000 kiaušinių/val.; 1200000 kiaušinių/parą; 360mln. kiaušinių/metus.

Produkcija: skysti kiaušinių produktai - 60,48t/parą ir 18144t/metus , iš jų baltymo pudros 3,93t/parą ir 1179t/metus.

Technologinis procesas

Kiaušiniai su lukštų pristatomis į laikymo patalpą, kurioje efektyvu saugoti 7dienų kiaušinių daužymui reikalingą kiekį. Laikymo patalpoje palaikoma 12-15laipsnių temperatūra ir santykinė drėgmė 80%. Apžiūrėjimo patalpoje pašalinami įtrūkė, su defektais ir nešvarūs kiaušiniai. Toliau kiaušiniai pristatomi į daužymo patalpą, kurioje daužomi Ovomaster daužymo įrenginyje. Įrenginys turi standartinį lukštų šalinimo ir transportavimo mechanizmą. Kiaušinių produktai paduodami į atskiras priėmimo talpas per savaime išsiplauančius filtrus, kurie pašalina likusius smulkius lukštus.

Po to skystis paduodamas į šaldymo įrenginį, kur atšaldomas ir saugomas talpose iki jo panaudojimo. Kiaušinių produktai gali būti saugomi maksimaliai 72valandas, 3-4⁰ C temperatūroje, pasterizuojami priklausomai nuo produkto (baltymas arba trynis). Žalias trynis stabilizuojamas su fermentais prieš supakavimą. Po pasterizacijos palaikant temperatūrą iki 4laipsnių produktas paduodamas į talpas, iš kurių siunčiamas į pakavimą. Pakuojama į plastikinius maišus nuo2 iki 1000kg per pildymo mašiną. Žalias baltymas gali būti koncentruojamas per atvirkštinės osmozės sistemą tam, kad sumažinti skysčio tūri, kurį reikės išdžiovinti. Koncentruotas baltymas bus saugomas fermentavimo patalpoje iki džiovinimo. Po džiovinimo baltymo pudra sandėliuojama karštose patalpose. Džiovinimo metu susidariusių dulkių sugaudymui numatomi filtri, pagal kurių charakteristikas išmetamų dulkių koncentracija ne didesnė kaip 10mg/m³. Bakteriologinis užterštumas iš kiaušinio yra pašalintas pasterizacijos metu prieš džiovinimą.

Kiaušinių lukštai iš daužymo įrenginio transporteriu paduodami į apdirbimo patalpą, kur centrifuguojami ir siunčiami į konteinerį.

3 . Informacija apie galimo poveikio šaltinius

3.1 Atliekų susidarymas (kiekiai ir kategorijos)

Griovimo ir statybos metu susidariusios atliekos

Statybos metu susidariusios statybinės atliekos statybos vietoje turi būti išrūšiuotos į tinkamas naudoti ar perdirbti ir netinkamas naudoti atliekas.

Statybietėje turi būti pildomas pirminės atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusiu ir perduotu tvarkytu statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamas pirminės atliekų apskaitos ataskaitos Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento, kurio kontroliuojamoje teritorijoje vykdoma statinio statyba. Pripažistant statinį tinkamu naudoti, statinių pripažinimo tinkamais naudoti komisijai turi būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad statybinės atliekos buvo perduotos atliekų tvarkytojui arba pateikta statytojo pažyma apie neapdorotų statybinių atliekų sunaudojimą.

Atliekos tvarkomos pagal galiojančias „Statybinių atliekų tvarkymo taisykles“.

Vykstant statybos darbus susidarančių atliekų apskaita vykdoma pagal „Atliekų tvarkymo taisyklių“, patvirtintą 2004-04-29 Nr. 68-2831, reikalavimus.

Visos atliekos yra perduodamos pagal sutartį atliekas tvarkančiai ir transportuojančiai įmonei, kuri yra registruota atliekas tvarkančių įmonių registre.

Eksplotacijos metu susidarančios atliekos

Visos eksplotacijos metu susidarančios atliekos turi būti perduodamos pagal sutartis atliekas tvarkančioms ir transportuojančioms įmonėms, kurios registruotos atliekas tvarkančių įmonių registre. Atliekos tvarkomos pagal galiojančias „Atliekų tvarkymo taisykles“.

Sklypo teritorijoje projektuojamų lietaus nuotekų valymo įrenginių eksplotacijos metu susidarančios dumblo ir naftos produktų atliekos išvežamos pagal sutartis su atliekas tvarkančia ir utilizuojančia įmone.

□ Pašarų gamyba

Objekto eksplotacijos metu pašarų gamyboje susidariusios grūdų atliekos išvežamos arba į biokatinę arba medžiotojų ir žvejų draugijoms gyvūnų šerimui. Šių atliekų kategorija - nepavojingos; numatomi kiekiai - 720t/metus.

Eksplotacijos metu susidarančios mišrios komunalinės atliekos (nepavojingos; 5t/metus) bus kaupiamos konteineriuose ir išvežamos pagal sutartis.

□ Kiaušinių rūšiavimas ir fasavimas

Kiaušinių rūšiavimo ir fasavimo metu atliekų nesusidarys. Mišrios komunalinės atliekos (nepavojingos; 1t/metus) bus kaupiamos konteineryje ir išvežamos pagal sutartis.

□ Kiaušinių perdirbimas

Kiaušinių perdirbimo metu susidarančios lukštų atliekos iš daužymo įrenginio transporteriu paduodamos į apdirbimo patalpą, kur centrifuguojamos ir saugomos konteineriuose. Atliekų kategorija - nepavojingos; numatomi kiekiai - 3456t/metus. Šios atliekos numatomos panaudoti pašarų gamyboje.

Eksplotacijos metu susidarančios mišrios komunalinės atliekos (nepavojingos; 1t/metus) bus kaupiamos konteineryje ir išvežamos pagal sutartis.

3.2 Nuotekos, orientaciniai jų kiekiei, vandenų teršalai

Pašarų gamybos metu ir kiaušinių perdirbimo gamybos metu susidarys ūkio buitinės, technologinės bei lietaus nuotekos.

Ūkio buitinės nuotekos iš administracinių pastato prie pašarų gamybos cechų ir administracinių patalpų kiaušinių perdirbimo ir rūšiavimo cechuose numatytių sanitarinių prietaisų surenkamos ir projektuojamai ūkio buitinės nuotekų tinklais patenka į projektuojamą ūkio buitinės nuotekų siurblinę. Iš siurblinės spaudiminiuose ūkio buitinės nuotekų tinklais nuvedamos į esamus Telšių miesto valymo įrengimus.

Orientaciniai ūkio buitinės nuotekų kiekiei:

Pašarų gamyba - $Q_{paros} = 2,38m^3/parą$; $Q_{metinis} = 869m^3/metus$

Kiaušinių rūšiavimas ir fasavimas - $Q_{paros} = 3,78m^3/parą$; $Q_{metinis} = 1380m^3/metus$

Kiaušinių perdirbimas - $Q_{paros} = 2,38m^3/parą$; $Q_{metinis} = 869m^3/metus$

Viso pašarų gamybos ir kiaušinių perdirbimo metu susidarys ūkio buitinės nuotekų : $Q_{paros} = 10,92m^3/parą$; $Q_{metinis} = 3118m^3/metus$

Ūkio buitinės nuotekų užterštumas: pagal BDS₅ - 260 mg/l; pagal SM – 270mg/l.

Orientaciniai technologinių nuotekų kiekiei:

Pašarų gamyba - $Q_{paros} = 0,33m^3/parą$; $Q_{metinis} = 99m^3/metus$

Kiaušinių rūšiavimas ir fasavimas - $Q_{paros} = 0,16m^3/parą$; $Q_{metinis} = 48m^3/metus$

Kiaušinių perdirbimas - $Q_{paros} = 120m^3/parą$; $Q_{metinis} = 36000m^3/metus$

Viso objekte technologinių nuotekų : $Q_{paros} = 120,49m^3/parą$; $Q_{metinis} = 36147m^3/metus$

Technologinių nuotekų užterštumas bus pateiktas techninio projekto metu pagal valymo įrengimus eksploatuojančios organizacijos išduotas techninės prisijungimo sąlygas.

Ūkio buitines ir technologinės nuotekas numatoma paduoti į siurblinę, iš kurios nuotekos nuvedamos į rytinėje sklypo pusėje esamus Telšių miesto nuotekų valymo įrenginius.

Paviršinės nuotekos nuo kietų dangų teritorijoje bus surenkamos ir valomos lietaus valymo įrenginiuose. Nuotekos nuo pašarų gamybos teritorijos ir automobilių stovėjimo aikštelių šalia kiaušinių perdirbimo, rūšiavimo ir fasavimo cechų surenkamos ir nuvedamos į projektuojamus 15l/s lietaus nuotekų valymo įrenginius.

Išvalytos nuotekos išleidžiamos į esamą kūdrą. Paviršinių nuotekų užterštumas po valymo turi neviršyti į gamtinę aplinką išleidžiamų nuotekų užterštumo normų : pagal BDS₅ – 25mg/l; pagal SM – 30mg/l; pagal naftos produktus – 5mg/l.

Nuo projektuojamų pastatų stogų surinktos lietaus nuotekos bus salyginai švarios, todėl jų valymas nenumatomas.

3.3 Oro teršalų susidarymas, orientaciniai jų kiekiai

3.3.1 Objekte susidarantys oro teršalai

Pašarų gamybos metu ir kiaušinių perdirbimo metu susidarantys oro teršalai:

- Kietos dalelės, išsiskiriančios grūdų priėmimo, valymo, džiovinimo metu, pašarų gamybos metu bei kiaušinių džiovinimo proceso metu;
- Dujinio kuro degimo produktai CO ir NO₂, išsiskiriantys grūdų džiovinimo procese, pašarų gamyboje, kiaušinių džiovinimo technologinėje linijoje ir vietinėse katilinėse deginant dujinį kurą;

Pastaba: Šioje poveikio aplinkai vertinimo stadioje nėra tiksliu duomenų apie technologinius irengimus, todėl išsiskiriančių teršalų skaičiavimai atliekami pagal preliminarius priešprojektinius sprendinius, taip pat atsižvelgiant į analogiškų objekty vertinimus. Pažeminės sklaidos skaičiavimuose išmetami teršalai vertinami kartu su planuojamos ūkinės veiklos - vištų dedeklių auginimo metu išmetamais teršalais.

Techniniu projektu rengimo metu parinkus technologinę įranga skaičiavimai bus tikslinami pagal priimtus technologinius sprendinius, technines irengimų charakteristikas ir detalius technologinių procesų aprašymus.

3.3.2. Objekto aplinkos oro teršimo šaltinių trumpa charakteristika. I aplinkos orą išmetamų teršalų skaičiavimas

Pašarų gamyba

Stacionarūs organizuoti taršos šaltiniai pašarų gamyboje - tai pirminio grūdų valymo įrenginiai, džiovykla, grūdų saugyklos bei garo generatorius pašarų gamyboje.

Taršos šaltinis Nr.001 - Grūdų valymo mašina

Grūdai valomi nuo įvairių rūšių mineralinių ir organinių atliekų universalioje grūdų valymo mašinoje. Grūdų valymo metu ventiliatoriaus pagalba nuo mašinos yra nutraukiamas dulkėmis užterštas oras, kuris apvalomas ciklone prieš išmetant į aplinką. Grūdų valomosios našumas – 100t/val., valomų grūdų kiekis 36000 t/metus, darbo laikas apie 360val/metus. Valomoji dirbs 1 pamaina, 8val/parą. Ventiliatoriaus našumas ~ 10000m³/h.

Stacionaraus teršalų išmetimo šaltinio Nr.001 parametrai – H= 12m, D=0,8m.

Valymo metu išsiskiriančių kietų dalelių kiekiu skaičiavimas remiantis JAV aplinkos apsaugos agentūros (EPA) leidžiamu „Emisijų faktoriai & AP42, oro teršalų emisijų faktorių rinkinys“ („Emissions factors & AP42, Compilation of air pollutant emission factors“).

Skaičiavimai atliekami remiantis 9.9.1 skyrimi „Grūdų elevatoriai ir procesai“, kur pateikiami duomenys apie valytų grūdų priėmimo metu susidarančią aplinkos oro taršą.

Pateikiami duomenys yra apibendrinti (visoms grūdų rūšims), išsiskiriančių teršalų kiekiai ne apskaičiuoti, o išmatuoti praktiškai ir suvidurkinti visoms grūdų rūšims. 9.9.1-1 lentelėje nurodoma, kad grūdų valymo metu, kuomet nutraukiamas oras valomas ciklone, išsiskiria 0,034kg kietų dalelių nuo vienos išvalytos tonos grūdų. Metinis valomų grūdų kiekis 36000t/metus.

Pagal metinį sandėliuojamų grūdų kiekį apskaičiuojama metinė aplinkos oro tarša:

$$M_{met\ valymo\ 001} = 36000 \times 0,034 \times 10^{-3} = 1,224 \text{ t/metus.}$$

Valomosios technologinis pajėgumas – 100t/val. Metinis grūdų kiekis bus išvalomas per 360 valandas. Pagal valomosios darbo laiką, momentinis išmetamų dulkių kiekis:

$$M_{mom.valymo\ 001} = (1,224 \times 10^6) / (360 \times 3600) = 0,94 \text{ g/s}$$

Taršos šaltiniai Nr.002, Nr.003 - Grūdų džiovykla

Planuojamas džiovyklos našumas – 50t/valandą. Džiovyklos našumas priklauso nuo oro temperatūros, santykinės drėgmės, pradinio ir galutinio grūdų drėgnumo, grūdų rūšies ir švarumo. I džiovyklą paduodamo ir išstraukiama oro kiekis $77000 \text{ m}^3/\text{h}$. Priimamame, kad džiovykla dirbs apie 480valandų per metus, grūdų nuémimo sezono metu iki 12val/parą, šešias dienas per savaitę.

Džiovykloje turi būti įrengiami ciklofanai, kurių išvalymo efektyvumas iki 70%. Per džiovyklos angas į aplinką bus išmetamos dulkės nuo džiovinamų grūdų, taip pat džiovyklos degiklyje deginamo dujinio kuro degimo produktai CO ir NOx.

Stacionarūs teršalų išmetimo šaltiniai iš džiovyklos:

Nr.002 - džiovyklos išmetimo anga, kurios $D = 1,3\text{m}$, $H=5\text{m}$; iš angos išstraukiama oro debitas $38500 \text{ m}^3/\text{val}$.

Nr.003 - džiovyklos išmetimo anga, kurios $D = 1,3\text{m}$, $H= 10\text{m}$; iš angos išstraukiama oro debitas $38500 \text{ m}^3/\text{val}$.

Priimame metinių džiovinamų grūdų kiekį ~24000t/metus (ne visi grūdai džiovinami). Džiovinimo metu išsiskiriančių kietų dalelių kiekio skaičiavimas atliekamas remiantis JAV aplinkos apsaugos agentūros (EPA) leidžiamu „Emisijų faktoriai & AP42, oro teršalų emisijų faktorių rinkinys“ („Emissions factors & AP42, Compilation of air pollutant emission factors“). 9.9.1-1 lentelėje nurodoma, kad grūdų džiovinimo metu išsiskiria 0,1kg kietų dalelių nuo vienos išvalytos tonos grūdų.

Pagal metinių sandeliuojamų grūdų kiekį apskaičiuojama metinė aplinkos oro tarša:

$$M_{met\ džiovyklos} = 24000 \times 0,1 \times (1-0,7) \times 10^{-3} = 0,72 \text{ t/metus.}$$

$$M_{met\ 002,003} = 0,72 / 2 = 0,36 \text{ t/metus.}$$

Pagal džiovyklos darbo laiką 480val/metus, momentinis išmetamų dulkių kiekis:

$$M_{mom.džiovyklos} = (0,72 \times 10^6) / (480 \times 3600) = 0,417 \text{ g/s.}$$

$$M_{mom002,003} = 0,417 / 2 = 0,21 \text{ g/s}$$

Tiesioginio veikimo gamtinių dujų degiklyje deginant gamtines dujas per džiovyklos angas bus išmetami kuro degimo produktai. Pagal technologinę užduotį maksimalus sudeginamo kuro kiekis – $400 \text{ nm}^3/\text{h}$ (125 g/s), metinis $192000 \text{ nm}^3/\text{metus}$. Maksimalus degiklio galingumas gali siekti apie 3-4 MW.

Momentiniai ir metiniai teršalų skaičiavimai atlikti pagal maksimalius katilų apkrovimus, pagal metodiką „Teršalų išmetimų, deginant kurą katiluose iki 30t/h, skaičiavimas“.

Apskaičiuojamas susidarančių degimo produktų tūris:

$$\begin{aligned} v_D &= B_{val.} \times [V + (\alpha - 1) \times V_0] \times 273 + t / 273 = 400 \times [10,62 + (1,17 - 1) \times 9,45] \times 273 + 80 / 273 \\ &= 6324 \text{ m}^3/\text{h} = 1,76 \text{ m}^3/\text{s}; \end{aligned}$$

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{CO} \times B \times (1-g_4/100) = 0,001 \times 8,35 \times 111 \times (1-0,5/100) = 0,92 \text{ g/s} ;$$

$$c_{CO} = g_3 \times R \times Q_Z = 0,5 \times 0,5 \times 33,41 = 8,35 ;$$

g₃-šilumos nuostoliai dėl nepilno cheminio sudegimo;

g₄-šilumos nuostoliai dėl nepilno mechaninio sudegimo;

Q_Z-kuro kaloringumas; R-koeficientas;

$$M_{NO_2} = 0,001 \times B \times Q_Z \times K_{NO_2} \times (1-\beta) = 0,001 \times 111 \times 33,41 \times 0,1 = 0,37 \text{ g/s} ;$$

K_{NO₂}-parametras apibūdinantis NO₂ kiekį, tenkantį 1GJ šilumos ;

Momentinis teršalų kiekis kiekvienai džiovyklos angai:

$$M_{CO \text{ mom } 002,003} = 0,92 / 2 = 0,46 \text{ g/s}; M_{NO_2 \text{ mom } 002,003} = 0,37 / 2 = 0,19 \text{ g/s}.$$

Metinių teršalų kiekių skaičiavimas atliekamas pagal planuojanamas metines kuro sąnaudas: B_{met} = 192000 nm³ / metus.

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{CO} \times B \times (1-g_4/100) = 0,001 \times 8,35 \times 192 \times (1-0,5/100) = 1,595 \text{ t/metus} ;$$

$$M_{NO_2} = 0,001 \times B \times Q_Z \times K_{NO_2} \times (1-\beta) = 0,001 \times 192 \times 33,41 \times 0,1 = 0,641 \text{ t/metus} ;$$

Metinis teršalų kiekis kiekvienai džiovyklos angai:

$$M_{CO \text{ met } 002,003} = 1,595 / 2 = 0,798 \text{ t/metus}; M_{NO_2 \text{ met } 002,003} = 0,641 / 2 = 0,321 \text{ t/metus}.$$

□ Taršos šaltiniai Nr.004-012 – grūdų sandėliavimo silosai

Grūdai saugojimo metu turi būti periodiškai ventiliuojami. Tokiu būdų sumažinamas drėgmės kiekis, užtikrinama tinkama grūdų kokybė. Saugojimui numatomi 4vnt. silosų po 5000t talpos ir 5vnt. silosų po 3000t talpos. Priimame, kad prie kiekvieno išvalytų grūdų saugojimo siloso bokšto sumontuotas ventilatorius, kurio naumas – apie 10800m³/val. Ventiliavimas apytiksliai bus vykdomas ištisus metus, po kelias valandas per dieną. Numatomas ventiliavimo laikas per metus – 920valandų.

Ventiliatoriais paduodamo oro ištekėjimui kiekvieno bokšto stoge sumontuojamos kelios angos. Skaičiavimuose salyginai priimame kiekvienam silosui po vieną angą, kurių kiekvienos matmenys 0,8x0,8m, H=20m.

Saugojimo metu išsiskiriančių kietų dalelių kiekiei skaičiavimas atliekamas remiantis JAV aplinkos apsaugos agentūros (EPA) leidžiamu „Emisijų faktoriai & AP42, oro teršalų emisijų faktorių rinkinys“ („Emissions factors & AP42, Compilation of air pollutant emission factors“). 9.9.1-1 lentelėje nurodoma, kad grūdų ventiliavimo metu išsiskiria 0,011kg kietų dalelių nuo saugomos perpiltos tonos.

Metinis vienoje saugykloje sandėliuojamų grūdų kiekis 9000t/metus.

Pagal metinių sandėliuojamų grūdų kiekį apskaičiuojama metinė aplinkos oro tarša:

$$M_{met \text{ ventiliavimas}} = 36000 \times 0,011 \times 10^{-3} = 0,396 \text{ t/metus}.$$

$$M_{met \text{ 004-013}} = 0,396 / 9 = 0,044 \text{ t/metus}.$$

Pagal ventiliavimo laiką 920val/metus, momentinis išmetamų dulkių kiekis:

$$M_{mom. \text{ ventiliavimas}} = (0,396 \times 10^6) / (914 \times 3600) = 0,12 \text{ g/s};$$

$$M_{mom. 004-007} = 0,12 / 9 = 0,013 \text{ g/s.}$$

Taršos šaltinis Nr.013 - Garo generatorius

Pagal technologinius duomenis pašarų gamybos cėche reikalingas garas, kurio gamybai projektuojamas garo generatorius (arba vaporatorius). Vaporatoriaus darbo metu gaminamas sausas technologinis garas, kuris paduodamas į kondicionierių pašarų apdirbimui. Pagal technologinę užduotį maksimalus sudeginamo kuro kiekis – $200 \text{ nm}^3/\text{h}$ (56 g/s), metinis $70000 \text{ nm}^3/\text{metus}$.

Garo gamyboje deginant dujas į aplinką per projektuojamą dūmtraukį bus išmetami degimo produktai, t.y. CO ir NOx.

Stacionarus taršos išmetimo šaltinis Nr.013, kurio D = 0,9m, H=30,0m.

Momentiniai ir metiniai teršalų skaičiavimai atlikti pagal maksimalius katilų apkrovimus, pagal metodiką „Teršalų išmetimų, deginant kurą katiluose iki 30t/h, skaičiavimas“.

Apskaičiuojamas susidarančių degimo produktų tūris:

$$v_D = B_{val.} \times [V + (\alpha - 1) \times V_0] \times 273 + t / 273 = 200 \times [10,62 + (1,17 - 1) \times 9,45] \times 273 + 200 / 273 = 4237 \text{ m}^3/\text{h} = 1,18 \text{ m}^3/\text{s};$$

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{co} \times B \times (1-g_4/100) = 0,001 \times 8,35 \times 56 \times (1-0,5/100) = 0,47 \text{ g/s};$$

$$c_{co} = g_3 \times R \times Q_Z = 0,5 \times 0,5 \times 33,41 = 8,35;$$

g₃-šilumos nuostoliai dėl nepilno cheminio sudegimo;

g₄-šilumos nuostoliai dėl nepilno mechaninio sudegimo;

Q_Z-kuro kaloringumas; R-koeficientas;

$$M_{NO2} = 0,001 \times B \times Q_Z \times K_{NO2} \times (1-\beta) = 0,001 \times 56 \times 33,41 \times 0,1 = 0,19 \text{ g/s};$$

K_{NO2}-parametras apibūdinantis NO₂ kiekį, tenkantį 1GJ šilumos;

Metinių teršalų kiekių skaičiavimas atliekamas pagal planuojamas metines kuro sąnaudas: B_{met.} = 70000 nm³/metus.

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{co} \times B \times (1-g_4/100) = 0,001 \times 8,35 \times 70 \times (1-0,5/100) = 0,582 \text{ t/metus};$$

$$M_{NO2} = 0,001 \times B \times Q_Z \times K_{NO2} \times (1-\beta) = 0,001 \times 70 \times 33,41 \times 0,09 = 0,210 \text{ t/metus};$$

Taršos šaltinis Nr.014 - Degiklis aliejaus pašildymui

Pašarų gamyboje granuliavimo proceso metu reikalingas aliejaus, sandėliuojoamo tankuose, pašildymas. Pagal technologinę užduotį degiklyje, kuris naudojamas šildymo poreikiams, maksimalus sudeginamo kuro kiekis – $70 \text{ nm}^3/\text{h}$ ($19,4 \text{ g/s}$), metinis $10700 \text{ nm}^3/\text{metus}$. Maksimalus degiklio galingumas gali siekti apie 580kW. Deginant dujas į aplinką per projektuojamą dūmtraukį bus išmetami degimo produktai, t.y. CO ir NOx.

Stacionarus taršos išmetimo šaltinis Nr.014 – dūmtraukis, kurio D = 0,4m, H=12,0m.

Momentiniai ir metiniai teršalų skaičiavimai atlikti pagal maksimalius katilų apkrovimus, pagal metodiką „Teršalų išmetimų, deginant kurą katiluose iki 30t/h, skaičiavimas“.

Apskaičiuojamas susidarančių degimo produktų tūris: $v_D = B_{val.} \times [V + (\alpha - 1) \times V_0] \times 273 + t / 273 = 70 \times [10,62 + (1,17 - 1) \times 9,45] \times 273 + 200 / 273 = 1483 \text{ m}^3/\text{h} = 0,41 \text{ m}^3/\text{s};$

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{co} \times B \times (1 - g_4 / 100) = 0,001 \times 8,35 \times 19,4 \times (1 - 0,5 / 100) = 0,16 \text{ g/s};$$

$$c_{co} = g_3 \times R \times Q_Z = 0,5 \times 0,5 \times 33,41 = 8,35;$$

g_3 -šilumos nuostoliai dėl nepilno cheminio sudegimo;

g_4 -šilumos nuostoliai dėl nepilno mechaninio sudegimo;

Q_Z -kuro kaloringumas; R-koeficientas;

$$M_{NO_2} = 0,001 \times B \times Q_Z \times K_{NO_2} \times (1 - \beta) = 0,001 \times 19,4 \times 33,41 \times 0,09 = 0,06 \text{ g/s};$$

K_{NO_2} -parametras apibūdinantis NO_2 kiekį, tenkantį 1GJ šilumos;

Metinių teršalų kiekių skaičiavimas atliekamas pagal planuojančias metines kuro sąnaudas: $B_{met.} = 10700 \text{ nm}^3/\text{metus}.$

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{co} \times B \times (1 - g_4 / 100) = 0,001 \times 8,35 \times 10,7 \times (1 - 0,5 / 100) = 0,089 \text{ t/metus};$$

$$M_{NO_2} = 0,001 \times B \times Q_Z \times K_{NO_2} \times (1 - \beta) = 0,001 \times 10,7 \times 33,41 \times 0,09 = 0,032 \text{ t/metus};$$

Taršos šaltinis Nr. 015 – grūdų priėmimo pastatas

Grūdai atvežami sunkvežimiais ir per priėmimo duobę priimami į projektuojamą sandėlį. Priėmimo duobės technologinis pajėgumas 100t/val. Grūdų priėmimo duobė projektuoja atskirame pastate, su uždaromais vartais. Sunkvežimiui įvažiavus į pastatą vartai uždaromi, todėl tiesioginio dulkėjimo nuo išpilamų grūdų nebus. Priėmimo pastate įrengiami oro filtra, kurie nutraukiamą orą išvalo iki 10 mg/m^3 . Išmetamo oro kiekis – $10000 \text{ m}^3/\text{val}$. Priimami stacionaraus organizuoto teršalų išmetimo šaltinio Nr.015 parametrai: $D = 0,8 \text{ m}$, $H = 10,0 \text{ m}$.

Momentinis ir metinis dulkių kiekis, patenkitis į aplinką iš priėmimo duobės pastato skaičiuojamas pagal technologinės įrangos tiekėjų pateiktus duomenis.

Prieš išmetant į aplinką užterštas oras praeina per filtrus, po kurių dulkių koncentracija siekia iki 10 mg/m^3 . Išmetamo oro kiekis – $10000 \text{ m}^3/\text{val}$. ($2,78 \text{ m}^3/\text{s}$).

$$\text{Momentinis dulkių kiekis } M_{mom.} = (Q \times a) \times 10^{-3} = 2,78 \times 10 \times 10^{-3} = 0,028 \text{ g/s};$$

Q – iš ortakio išmetamas tūrio debitas, m^3/s ;

a – teršalo koncentracija išmetamų dujų kiekyje nutraukiamame oro kiekyje, mg/m^3

Priėmimo duobės technologinis pajėgumas – 100t/val. Metinis grūdų kiekis bus priimtas per 360valandų. Pagal priėmimo duobės darbo laiką 360val/metus:

$$M_{met.} = 0,028 \times 10^{-6} \times 360 \times 3600 = 0,036 \text{ t/metus};$$

Stacionarus neorganizuotas aplinkos oro taršos šaltinis pašarų gamyboje – dulkėjimas nuo grūdų perkrovimo konvejeriu, paskirstymo konvejeriu, ir kitų įrengimų.

Taršos šaltinis Nr. 601 – technologinių procesų metu susidaranti aplinkos oro tarša

Grūdų perkrovimo, skirstymo ir kitos technologinės operacijos atliekamos visos grūdų saugyklos teritorijos plote. Stacionaraus plokštuminio neorganizuoto teršalų išmetimo šaltinio Nr.602 parametrai: ilgis L=102m, plotis B=92m.

Perkrovimo, transportavimo operacijų metu išsiskiriančių kietų dalelių kiekio skaičiavimas atliekamas remiantis JAV aplinkos apsaugos agentūros (EPA) leidžiamu „Emisijų faktoriai & AP42, oro teršalų emisijų faktorių rinkinys“ („Emissions factors & AP42, Compilation of air pollutant emission factors“). 9.9.1-1 lentelėje nurodoma, kad grūdų perkrovimo, transportavimo ir kitų technologinių procesų metu išsiskiria 0,028kg kietų dalelių nuo vienos grūdų tonos. Metinis sandėliuojamų grūdų kiekis 36000t/metus.

Pagal metinį sandėliuojamų grūdų kiekį apskaičiuojama metinė aplinkos oro tarša:

$$M_{\text{met technologinis}} = 36000 \times 0,028 \times 10^{-3} = 1,008 \text{ t/metus.}$$

Grūdų saugojimas, taip pat ir perkrovimas, perpylimas ir kitos technologinės operacijos bus atliekamos ištisus metus.

Pagal grūdų saugyklos darbo laiką 8760val/metus, momentinis išmetamų dulkių kiekis:
 $M_{\text{mom. technologinis}} = (1,008 \times 10^6) / (8760 \times 3600) = 0,032 \text{ g/s.}$

Kiaušinių perdibimas

Taršos šaltinis Nr.016 - Katilo dūmtraukis

Planuojamame kiaušinių perdibimo ceche numatoma katilinė, kurios paskirtis – šildymui, karštam vandeniu ir vėdinimui. Per dūmtraukį bus išmetami kuro degimo produktai ir dulkes nuo džiovinamo produkto.

Pagal technologinę užduotį maksimalus sudeginamo kuro kiekis – 35nm³/h (9,7g/s), metinis 55000nm³/metus. Maksimalus degiklio galingumas gali siekti apie 290kW.

Stacionaraus teršalų išmetimo šaltinio Nr.016 parametrai – H= 12m, D=0,3m.

Momentiniai ir metiniai teršalų skaičiavimai atlikti pagal maksimalius katilų apkrovimus, pagal metodiką „Teršalų išmetimų, deginant kurą katiluose iki 30t/h, skaičiavimas“

Apskaičiuojamas susidarančių degimo produktų tūris:

$$v_D = B_{\text{val.}} \times [V + (\alpha - 1) \times V_0] \times 273 + t / 273 = 35 \times [10,62 + (1,17 - 1) \times 9,45] \times 273 + 180 / 273 \\ = 710 \text{ m}^3 / \text{h} = 0,20 \text{ m}^3 / \text{s};$$

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{CO} \times B \times (1 - g_4 / 100) = 0,001 \times 8,35 \times 9,7 \times (1 - 0,5 / 100) = 0,08 \text{ g/s};$$

$$c_{CO} = g_3 \times R \times Q_Z = 0,5 \times 0,5 \times 33,41 = 8,35;$$

g_3 -šilumos nuostoliai dėl nepilno cheminio sudegimo;

g_4 -šilumos nuostoliai dėl nepilno mechaninio sudegimo;

Q_z -kuro kaloringumas; R-koeficientas;

$$M_{NO2} = 0,001 \times B \times Q_z \times K_{NO2} \times (1-\beta) = 0,001 \times 9,7 \times 33,41 \times 0,09 = 0,03 \text{ g/s};$$

K_{NO2} -parametras apibūdinantis NO_2 kiekį, tenkantį 1GJ šilumos ;

Metinių teršalų kiekių skaičiavimas atliekamas pagal planuojamas metines kuro sąnaudas: $B_{met.} = 55000 \text{ nm}^3/\text{metus}$.

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{co} \times B \times (1-g_4/100) = 0,001 \times 8,35 \times 55 \times (1-0,5/100) = 0,457 \text{ t/metus};$$

$$M_{NO2} = 0,001 \times B \times Q_z \times K_{NO2} \times (1-\beta) = 0,001 \times 55 \times 33,41 \times 0,09 = 0,165 \text{ t/metus};$$

Taršos šaltinis Nr.017 - garo katilo dūmtraukis

Planuojamame kiaušinių perdirbimo ceche numatomas garo katilas, kuriame deginamos gamtinės dujos. Garas tiekiamas iš kiaušinių perdirbimo cechą kiaušinių pasterizacijai. Pagal technologinę užduotį maksimalus sudeginamo kuro kiekis – $150 \text{ nm}^3/\text{h}$ (19,4g/s), metinis 1300 tūkst. nm^3/metus . Maksimalus degiklio galingumas gali siekti apie 1250kW.

Per projektuojamą dūmtraukį bus išmetami CO ir NOx.

Stacionaraus teršalų išmetimo šaltinio Nr.017 parametrai – H= 14m, D=0,5m.

Momentiniai ir metiniai kuro degimo produktų skaičiavimai atlikti pagal maksimalius katilų apkrovimus, pagal metodiką „Teršalų išmetimų, deginant kurą katiluose iki 30t/h, skaičiavimas“.

Apskaičiuojamas susidarančių degimo produktų tūris:

$$\frac{v_D}{273} = B_{val.} \times [V + (\alpha-1) \times V_0] \times 273+t / 273 = 150 \times [10,62 + (1.17-1) \times 9,45] \times 273+180 / 273 = 3043 \text{ m}^3/\text{h} = 0,845 \text{ m}^3/\text{s};$$

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{co} \times B \times (1-g_4/100) = 0,001 \times 8,35 \times 150 \times (1-0,5/100) = 1,25 \text{ g/s};$$

$$c_{co}=g_3 \times R \times Q_z = 0,5 \times 0,5 \times 33,41 = 8,35;$$

g_3 -šilumos nuostoliai dėl nepilno cheminio sudegimo;

g_4 -šilumos nuostoliai dėl nepilno mechaninio sudegimo;

Q_z -kuro kaloringumas; R-koeficientas;

$$M_{NO2} = 0,001 \times B \times Q_z \times K_{NO2} \times (1-\beta) = 0,001 \times 150 \times 33,41 \times 0,1 = 0,50 \text{ g/s};$$

K_{NO2} -parametras apibūdinantis NO_2 kiekį, tenkantį 1GJ šilumos ;

Metinių teršalų kiekių skaičiavimas atliekamas pagal planuojamas metines kuro sąnaudas: $B_{met.} = 1300 \text{ tūkst. nm}^3/\text{metus}$.

$$M_{CO} = 0,001 \times c_{co} \times B \times (1-g_4/100) = 0,001 \times 8,35 \times 1300 \times (1-0,5/100) = 10,800 \text{ t/metus};$$

$$M_{NO2} = 0,001 \times B \times Q_z \times K_{NO2} \times (1-\beta) = 0,001 \times 1300 \times 33,41 \times 0,1 = 4,343 \text{ t/metus};$$

Taršos šaltinis Nr.018 - vėdinimo ortakis nuo džiovinimo įrenginio

Planuojamame kiaušinių perdirbimo ceche iš kiaušinių džiovinimo įrenginio kartu su išmetamu orių į aplinką pateks kietos dalelės nuo džiovinamo produkto.

Stacionaraus teršalų išmetimo šaltinio Nr.018 parametrai – H= 17m, D=0,5m.

Momentinis ir metinis dulkių kiekis, patenkantis į aplinką nuo kiaušinių džiovinimo technologinės linijos skaičiuojamas pagal technologinės įrangos tiekėjų pateiktus duomenis.

Prieš išmetant į aplinką užterštas oras praeina per filtrus, po kurių dulkių koncentracija siekia iki 10mg/m^3 . Išmetamo oro kiekis – $30000 \text{ m}^3/\text{val}$ ($8,33\text{g/s}$).

$$\text{Momentinis dulkių kiekis } M_{\text{mom.}} = (Q \times a) \times 10^{-3} = 8,33 \times 10 \times 10^{-3} = 0,083 \text{ g/s};$$

Q – iš ortakio išmetamas tūrio debitas, m^3/s ;

a – teršalo koncentracija išmetamų dujų kiekyje nutraukiamame oro kiekyje, mg/m^3

Metinis dulkių kiekis pagal darbo valandų skaičių (planuojama kad technologinė džiovinimo linija dirbs 24val/parą ištisus metus) :

$$M_{\text{met.}} = 0,083 \times 10^{-6} \times 8760 \times 3600 = 2,628 \text{ t/metus};$$

4. Informacija apie numatomas poveikio sumažinimo priemones

pašarų gamybos ir kiaušinių perdirbimo gamybos metu

- ◆ Pastatų šildymo, karšto videntiekio ir technologiniams garo poreikiams bus naudojanamas ekologiškas kuras – gamtinės dujos;
- ◆ Bus parenkami efektyvus valymo įrenginiai – ciklonai grūdų valymo metu, grūdų džiovykloje, pašarų gamyboje taip pat numatomos aspiracinių sistemų su filtrais kiaušinių perdirbimo ceche;
- ◆ Pagal technologinių įrengimų charakteristikas bus parenkami mažiausiai triukšmingi įrengimai;
- ◆ Visuose technologiniuose procesuose numatomi šiuolaikiniai, efektyvūs ir saugūs technologiniai įrenginiai;
- ◆ Paviršinių nuotekų valymui numatomi valymo įrenginiai;
- ◆ Numatomos priešgaisrinės priemonės, teritorijoje įrengiami priešgaisrinio vandens rezervuarai.